

Bestuurskantoren

Deze weken herlees ik de columns die ik de afgelopen tien jaar schreef voor Balans. Een stuk of zeventig columns over een zeer roerige periode in het onderwijs. Niet alleen de invoering van de Wet passend onderwijs maar vooral de overheid, die haar taak doorschoof naar de schoolbesturen, zette ons onderwijsstelsel op zijn kop.

Hoewel het onderwijs volgens onze Grondwet de taak is van de regering, werd die taak stap voor stap overgedragen aan de schoolbesturen. De ambtenaren van het ministerie van OCW in Den Haag konden worden ontslagen en hun werk werd voortgezet binnen de kantoortjes van de bestuursbureaus van de scholen. De Wet passend onderwijs was van die ontwikkeling, die al werd ingezet aan het eind van de vorige eeuw, het slotakkoord.

De taakverzwaring van de schoolbesturen had tot gevolg dat de kleine schoolbesturen, met vaak ouders als vrijwilligers, besloten te fuseren. Immers, grote schoolbesturen waren beter in staat om de klus te doen die de overheid aan hen voorlegde. Deze vrijwilligers werden veelal vervangen door betaalde professionele bestuurders. Daarnaast ontstond, naast de schoolbesturen, een geheel nieuwe bestuurslaag in het onderwijs binnen de samenwerkingsverbanden van scholen.

Deze ingrijpende herzieningen van ons onderwijsstelsel zijn niet zonder gevolgen gebleven. De manager in het onderwijs is vaak mijn gesprekspartner. Als ik de bestuurskantoren van onze schoolbesturen binnenstap, verbaas ik mij over de omvang ervan. Ik zit aan overvolle gesprekstafels waar vaak iedereen, behalve de ouders en ik, worden betaald. Het is een wonder dat er naast dit alles nog geld overblijft voor het onderwijs zelf in de klas. Ik vermoed dat de onderwijsmiddelen vooral worden ingezet om het management te faciliteren. Dit ten koste van de docent voor de klas.

Het Kamerlid Paul van Meenen stelt nu voor om het onderwijsgeld niet langer op de rekening van de schoolbesturen te storten, maar dit rechtstreeks aan de scholen te betalen. Dat zal op weerstand stuiten van onze bestuurders in het onderwijs. Echter, het lijkt mij een gezond voorstel. Straks betalen de scholen de besturen, in plaats van de besturen de scholen. Wie betaalt, bepaalt, zeg ik dan...

Ander punt van zorg is dat deze schoolbesturen de financiële belasting in het onderwijs veelal toedichten aan de 'zorgleerling'. Ik geloof daar niets van. Uit cijfers blijkt dat het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs en het aantal thuiszitters na de invoering van de Wet passend onderwijs niet echt is gedaald. Er is geen sprake van een grote stroom 'zorgleerlingen' richting de reguliere scholen.

Follow the money zou ons inzicht moeten verschaffen in wat er gebeurt met 'ons geld' achter de deuren van de schoolbesturen. Het kan goed zijn dat die informatie weleens reden zou kunnen zijn om scholen zelf weer de regie te geven over het onderwijsbudget van hun leerlingen. ◀

Onderwijsjurist **Katinka Slump** geeft in haar columns inzicht in de complexe wet- en regelgeving van het Onderwijsrecht en wat die regels voor gevolgen hebben voor het recht op onderwijs van leerlingen en de rol daarbij van ouders.

“ONDERWIJSGELDEN
WORDEN INGEZET OM
MANAGEMENT TE FACILITEREN